

F. t. l. vedr. helbredsoplysninger m.v.

muliggør at drage slutninger om en persons fremtidige helbredstilstand, som ikke direkte og på kortere sigt afspejler udvikling i en allerede opstået sygdom eller sygdomslignende tilstand.

- »Arvemæssige oplysninger i videste forstand« dækker et meget bredt spektrum af oplysninger om en person, som også kan omfatte oplysninger om en persons nuværende helbredstilstand, dvs. hvilke sygdomme eller hvilke symptomer på sygdom en person aktuelt lider af. I visse tilfælde vil sådanne oplysninger også kunne danne grundlag for forudsigelse af helbredstilstand på et meget senere tidspunkt i en persons liv, dvs. de vil kunne være »prædiktive« på tilsvarende måde, som fx oplysning om et bestemt arveanlæg.

Et flertal i udvalget fandt på denne baggrund, at det stillede kommissorium bedst kunne opfyldes ved en generel regulering af adgang til, anvendelse af og videregivelse af alle typer af helbredsoplysninger på arbejdsmarkedet.

Det ville være vanskeligt at begrunde, at nogle oplysninger, selv om de vitterligt gav oplysninger om en persons arveanlæg, dog ikke skulle være omfattet af loven. Det ville heller ikke være særlig velbegrunnet at have en anden retstilstand for de få typer af helbredsoplysninger, som ikke har noget med arveanlæggene at gøre, fx oplysninger som følge af ulykkestilfælde eller forgiftninger.

3. Lovforslaget bygger på Gentestudvalgets lovforslag. Hovedindholdet i lovforslaget er:

A. Efter forslaget kan arbejdsgiveren indhente oplysninger om lønmodtagerens helbred i følgende tilfælde:

- når helbredsoplysningerne er relevante for lønmodtagerens evne til at udføre det pågældende arbejde, jf. § 2, stk. 1, og bemærkningerne hertil,
- med arbejdsministerens tilladelse for at tilgodese væsentlige hensyn til forbrugernes eller andres sikkerhed og sundhed, til det ydre miljø eller til andre samfundsinteresser, jf. § 4 og bemærkningerne til denne bestemmelse,
- efter aftale med den modstående lønmodtagerorganisation eller efter tilladelse fra arbejdsministeren for at tilgodese væsentlige hensyn til virksomhedens drift, jf. § 5 og bemærkningerne til denne bestemmelse, eller
- som et tilbud til lønmodtageren, hvis forhold i arbejdsmiljøet gør det rimeligt og hensigtsmæssigt af hensyn til lønmodtageren selv eller andre ansatte, jf. § 3 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Lønmodtageren skal endvidere af egen drift oplyse arbejdsgiveren om helbredsoplysninger, der er relevante for lønmodtagerens evne til at udføre det på-

gældende arbejde, hvis han eller hun er bekendt med disse oplysninger, jf. § 6 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

B. Arbejdsgiveren kan ikke indhente oplysninger om lønmodtagerens helbred,

- når oplysningerne ikke er relevante for lønmodtagerens evne til at udføre arbejdet, jf. § 2, stk. 1, og bemærkningerne til denne bestemmelse, eller
- når oplysningerne drejer sig om, hvorvidt lønmodtageren med større eller mindre sandsynlighed kommer til at lide af sygdomme i fremtiden.

C. Forslaget regulerer alene arbejdsgiverens adgang til at indhente helbredsoplysninger. Forslaget regulerer derimod ikke berettigelsen af eller adgangen til, hvad man med en samlebetegnelse kan kalde færdighedsprøver, dvs. undersøgelser, eksaminer, interviews m.v. af enhver art, som har til formål at konstatere, om den pågældende har de nødvendige evner og færdigheder til at udføre arbejdet, og hvor god vedkommende er til det i sammenligning med andre ansøgere, jf. § 1, stk. 1, og bemærkningerne hertil. Dette synspunkt er anlagt, selvom udfaldet af sådanne prøver, fysiske såvel som psykologiske, også vil kunne være betinget af, og dermed oplyse om, personens arveanlæg.

Forslaget berører heller ikke arbejdsgiverens adgang til at iværksætte almindelige kontrolforanstaltninger over for lønmodtagerne, fx i form af undersøgelser for alkohol- eller narkotikamisbrug, når disse undersøgelser ikke har et helbredsmæssigt sigte.

Endelig finder lovforslaget ikke anvendelse, når helbredsoplysninger indhentes med hjemmel i særlig lovgivning, jf. § 1, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

D. Allerede under Arbejdsmarkedsudvalgets høring viste der sig et stærkt ønske om at kvalitetssikre hele undersøgelsesområdet. Et hovedformål med forslaget er derfor – ud over at afgrænse, hvornår helbredsundersøgelser kan foretages – at fastsætte regler for, hvordan og på hvilke betingelser helbredsundersøgelser kan foretages.

Forslaget indeholder således en række bestemmelser, der har til formål at kvalitetssikre området. Det drejer sig om reglerne om sagkyndig medvirken i forbindelse med undersøgelsen, tavshedspligt for de i undersøgelsen involverede og regler om informeret samtykke.

Den sagkyndige medvirken skal efter lønmodtagerens eget valg være enten lønmodtagerens egen læge eller en tilsvarende sagkyndig i den bedriftssundstjeneste, som virksomheden måtte være tilsluttet. Det er også væsentligt, at den, der modtager anmodningen om helbredsundersøgelse, skal inddrage den nødvendige og tilstrækkeligt kvalificerede lægelige eller anden sagkundskab såvel til udførelse af selve